

СВОБОДЕНЪ

Общинска Библиотека

СЕДМИЧЕНЪ ИНФОРМАЦИОНЕНЪ ВЪСТНИКЪ

Абонаментъ за година 8 лева
за 6 месеца 4 леваРедакторъ-стопанинъ
СТЕФАНЪ ИВ. ПЕТКОВЪ.Редакцията ни се помещава на
ул. „Драгоманъ“ отъ здан. на Т. Живковъ

Такса за публикациите на 1 стр. по 60 ст.; на 2 и 3 стр. по 80 ст.; на 4 стр. по 50 ст. на хв. с. ж. Приставски и бирнич. обявления за 1 път по 5 ст., за 2 пъти 10 ст. на дума.

Д-ръ С. Менахемовъ

специалистъ по дѣтскитѣ болести

Приема отъ 1½ – 4 часа.

Варна, улица „Циретска“, сръщу „Протекъ“ въ къщата на
Д-ръ С. Кузмановъ, адвокатъ.

ТЕХНИЧЕСКО БЮРО

Инженеръ Ст. Ив. Абрамовъ & С-ие — Варна

улица „ПРЪСЛАВСКА.“

Извършва солидни електрически инсталации.

Притежава голѣмо количество най-разнообразни и модерни:

полюени, настолни лампи, абажури и др.

Снабдя отъ разни електрически машини.

o o Строи кинематографически инсталации o o

Услужва най-бързо и акуратно.

ВАЖНО! ВАЖНО! ВАЖНО!

Чисто 6 годишно Евксиноградско вино.

Който желае да пие истинско българско натурално шестгодишно вино, гарантирано отъ избата въ Евксиноградъ, да побърза и си достави отъ фирмата:

Мариновъ и С-ие, Варна.

Евксиноградскитѣ лозя са заплашени отъ филлоксерата и това прѣ-
чутото старо вино е на изчерпване, затова побързайте, за да го има-
те въ избитѣ си за особени тържествени случаи.

СЪОБЩЕНИЕ

Агенцията на Застр. Д-во „АСИКУРАЦИОНИ
ДЖЕНЕРАЛИ“ се премѣсти въ зданието на
г-нъ Теохаръ Пастия, улица Търговска, надъ
търговското кафене, II-ия етажъ.

ЕЛИАСЪ КОЕНЪ

Хирургъ-Зжболѣкаръ

Прѣмѣсти зжболѣкарския си кабинетъ на ул. „Пръславска“ въ зда-
нието на Бончо Павловъ, надъ дрехарницата на Бр. Ескенази.

Входове: ул. „Пръславска“ и ул. „Охридска.“

Приема отъ 7 с. — 1 сл. обѣдъ и отъ 4—7 слѣдъ обѣдъ.

Варненска Окръжна Постоянна Комисия.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 3619

гр. Варна 30-й юлий 1914 год.

Въ канцеларията на Варненската Окр. Постоянна Комисия на 10-й Септември т. г. въ 3 часъ слѣдъ обѣдъ ще се произведе
търгъ съ тайна конкуренция за смѣтка на Кюпри-Кюйската общи-
на, за направа здание за основно училище, съ една класна стая и
вужникъ въ село Нова Шипка, Провадийска околия.Приблизителната стойностъ на прѣдприятието възлиза изобщо
на 10230 лева.Изисква се 5% залогъ върху стойността на прѣдприятието въ
банково удостоверение и документи съгласно чл. 11, 12, 13 и 14
отъ закона за общественитѣ прѣдприятия.Прѣдложенията на конкурентитѣ ще се приематъ до 4 часъ слѣдъ
обѣдъ, прѣзъ денъ на търгътъ, подаденитѣ слѣдъ опрѣдѣления частъ
нѣма да се отварятъ.Поемнитѣ условия, смѣткитѣ, вѣдомостъта за цѣнитѣ и плановѣтъ
могатъ да се прѣглеждатъ въ канцеларията на Варненската Окр. Пост.
Комисия всѣки присъственъ денъ.

ОТЪ КОМИСИЯТА.

В. Н. Кожухаровъ — Варна

прѣмѣсти кантората си на ул. „Бдинска“,
подъ собствената си къща.

ИДЕЯТА ЗА БАЛКАНСКИ БЛОКЪ.

Бързината на политическитѣ за-
рпации прѣчи на дипломатитѣ отъ
балканскитѣ държави да се спратъ
на опрѣдѣлено становище, относително
начина, който би могълъ да
помогне на веѣкоя отъ тѣзи дър-
жави да се избавятъ отъ съприко-
сновение съ общоевропейския въ-
оруженъ конфликтъ. Притиснати
твърдѣ злѣ до стѣпата напѣтъ под-
ли съсѣди, тѣ бързатъ да промѣ-
нятъ курса на своята досегашна,
пълна съ безчестие политика, безъ
да прѣставатъ отъ друга страна да
малтретиратъ и ограбватъ напѣтъ
сънародници, които останаха подъ
тѣхното нго. Когато перспектива-
та за едно изчезване на коя да е
отъ тѣзи държави отъ картата на
Европа, става отъ часъ на часъ
повече възможно, когато събития-
та днесъ застрашаватъ даже вели-
ки държави да бъдатъ затрити,
тѣзи довчераши смъртни напѣ
врагове днесъ мѣдруватъ на разни
маниери за създаване блокъ по-
между си, въ който да влиза и
България.

Най-много грижа бере Ромъния,
която не пропуска довъ да не де-
кламира, че ако Гърция би нару-
шила букурешкия договоръ и от-
стъпила на България извѣстна те-
ритория, като Кавала и пр., то тя
не би се противила. Същото по-
ведение държи и по въпроса за
отстъпки отъ страна на Сърбия
къмъ България. А колкото се от-
нася за себе си, нищо не говори,
макаръ, че за българския народъ
възвръщането на Добруджа да е
националенъ идеалъ. Същото по-
ведение държатъ и останалитѣ съ-
юзници. И Гърция и Сърбия съ
наклонни да направятъ извѣстенъ
отстъпки, стига да влиземъ въ блока.

Прѣди да се произнесемъ по и-
деята за блока на балканскитѣ дър-
жави, ние ще разгледаме онай стра-
на на въпроса, която се отнася до
материалнитѣ ползи, които Бълга-
рия може да добие отъ единъ та-
къвъ блокъ. Да допуснемъ, че меж-
ду Сърбия, Гърция, България, Ро-
мъния и Турция се образува съ-
юзъ, или, както сега искатъ да го

нарекатъ блокъ. Да речемъ, че по
взаимно съгласие на Ромъния, Гър-
ция и Сърбия се разтури букуреш-
кия договоръ, като на България съ
общаха твърдѣ задоволителни кон-
цесии. Отъ това всички тѣзи
държави, да кажемъ, възприеха
общата идея да се присъединятъ
къмъ една отъ европейскитѣ групир-
овки, или къмъ тройния съюзъ
или къмъ тройното съглашение.
Пита се: „Къдѣ е гаранцията, че
Турция, Гърция и Ромъния ще
устоятъ до край на задълженията
си въ критическия моментъ, кога-
то ще трѣбва да се обявятъ къмъ
една отъ европейскитѣ групировки,
да кажемъ, къмъ тройния съюзъ,
а утрѣ, когато прѣзъ главнитѣ имъ
заплюци руския камшикъ, нѣма да
набуенатъ и съюза и България и
да отидатъ къмъ тройното съгла-
шение? Да допуснемъ, че обстоя-
телствата (а не морала) помогнатъ
на гърци, турци и ромънци да ос-
танатъ вѣрни къмъ България, до-
като мине кризата, пита се: къдѣ
е гаранцията, че България не ще
бѣде изиграна отъ тѣхъ? Нека не
се забравя, че нашето съглашение
ще почива върху вѣрна и честна
дума, но че и тази вѣрна и чес-
тна дума ний я искаме отъ кого?
Отъ гърци, отъ ромънци, отъ тур-
ци, отъ сърби. Съпоставете, че въ
подобенъ случай никой нѣма да
прости на България такова леко-
вѣрие. Ний трѣбва да сме твърдо
увѣрени, че тукъ напѣтъ съсѣди
играятъ на памама. Тѣ, ако съ
искрени, нека прѣдварително гаран-
тиратъ на България своитѣ объ-
щания и тогава може да се сключи
съюзъ, който, за да не бѣде отго-
воренъ прѣдъ Европа, да обяви,
че ще пази най-строгъ неутрали-
тетъ въ днешния конфликтъ. Ако
ли съсѣдитѣ ни не съгласни да
ни увѣрятъ въ искреностъ прѣзъ
даване здрава гаранция, то никакъ
да не се лъжатъ, че ще успѣятъ.

Идеята за Балкански съюзъ е
вече окончателно компрометирана.
Нѣма кой да повѣрва вече, че
България на Балканитѣ има прия-
тели. Ако днесъ нейнитѣ съсѣди

искать съюзъ, искать, защото сж астрашени. България отъ никого не е застрашена понеже тя държи явно поведение на пъленъ неутралитетъ даже и сега, когато за нея момента е най-удобенъ. Даже Сърбия, която е въ най-критическо положение, пакъ е въ най-малко застрашена отъ насъ. Кой би държалъ подобно поведение, гърци ли, романи ли, или турци, ако ний бѣхме въ положението на Сърбия, или пъкъ самитѣ сърби биха ли стояли така безучастни къмъ насъ, както сме сега ние къмъ тѣхъ? България вече даде достатъчни гаранции за разумностъ и честностъ, затова тя нѣма да отиде подиръ подлитѣ умове на своитѣ врагове.

Не сме противъ блока, но искаме искрено блокъ, съ гаранции за устояване на задълженията. Не желатъ ли нашитѣ съседни такъвъ блокъ, нека не се надѣватъ на нашето съгласие.

Внимание.

На послѣдъкъ се забѣлѣзва, че вниманието на всѣки е отвлѣчено само върху настѣпилитѣ, почти въ цѣлото земно кълбо, доши политически събития.

Че на послѣдъкъ вагѣлитѣ сѣмни и поройни дѣждове, които въ Варненския и Шуменския окръжъ, освѣтъ причинениитѣ грамадни материялни и др. загуби, сж извънрѣдно много умърсели почвата и водата, като, съ себе сж донели и зло-връдни за здравето на човѣка материи които застрашаватъ да се проявятъ въ избухване между ни убийственитѣ болѣсти: тифусъ, дизентерия (кървавъ дрисъкъ), малария (блатна треска), а че твърдѣ въроятни и холера, никой не ще и да зне, и за туй никакви мѣрки за здраво-запазването си не взима. А това е едно зло което трѣбва да се прѣдотврати, още отъ сега

За туй, всѣкому прѣдетон да се погрижи, прѣди да дойде ялото, да обезвреди: почвата, водата, блатата и прѣмакне застоялитѣ, локви, водни, около себе си и нищо прѣдварително не добръ уварено или изпечено, да не яде и пие.

Само по тоя начинъ и съ общи усилия и съзнание можемъ избѣгна грозаящата ни опасностъ. Ето защо, апелира се къмъ всички съзнателни граждани, да изпълнатъ и въ туй направление дългѣтъ си, като дадѣтъ нужнитѣ за случая съвѣти и на околнитѣ си.

За не измислено счетохъ да прѣведа двѣ малки статийки въ които сж описани причинитѣ за заболѣванията отъ тифусъ, дизентерия и тѣхнитѣ признаци и покажа признацитѣ на холерата. (които трѣбва да се знаятъ отъ всѣкиго) появяването на които болеститѣ сж дължи изключително на отдѣленъ, за всѣка, микробъ, за развитието на които благоприятствуватъ, именно сега замърсенитѣ около насъ: почва, зеленчуци, фрукти и води.

Dysentery

Дизентерията е болестъ въ дебелото черво. Врѣмето, когато тази болѣстъ прави опустошенията си, най-вече мѣжду дѣцата е, лѣтото и есенята. Добръ е да се знае, особено отъ родителитѣ, кой сж причинитѣ на дизентерията, за да взиматъ съ врѣмѣ прѣдпазителни мѣр-

ки и за да я прѣдотвратятъ, когато тя се появи.

Причини. Дизентерията се срѣща повече у дѣцата до 5 годишна възраст, отъ колкото въ други и се забѣлѣзва по-вече у момчетата отъ колкото у момчетата. Сжщо, тази болѣстъ е разпространена по-вече въ селата отъ колкото въ градоветѣ. Лошата храна, разваленото прѣсно, кисело и бито мѣтко, не укрѣпитѣ плодове, прѣдразполагатъ и даже прѣдизвикватъ дизентерията. По нѣкога заболѣването на дебелото черво се появява слѣдъ едната шарка или бруснидата. Дизентерията, често се явява мѣжду дѣцата въ единични случаи, но по-често тя вързува подъ разпространена форма (отъ нея заболѣватъ по-вече лица изеднажъ:) въ училищата, пансионитѣ и др., което показва, че тази болѣстъ е заразителна. Заразяването стана, или чрѣзъ дрѣхитѣ или чрѣзъ вѣщитѣ съ които сж си служили болнитѣ: вилицата, ножътъ, каната или чашата, кърпата, долнитѣ дрѣхы и чрѣзъ испражненията. За случая си спомнямъ, че у една фамилия заболѣха четири дѣца, заразени едно отъ друго, по вина на майката която имъ е правила клизма съ еднѣ и сжщъ каучуковъ наконечникъ на тугумба, прѣдварително не обеззаразенъ.

Другъ пътъ болестъта дизентерия се дължи на не чистия въздухъ, особено на не чиста и умърсена вода.

Признацитѣ на болѣстъта сж: обикновено започва съ колики и болки въ корема, придружени отъ напъни за ходене по-голяма нужда; въ началото испражненията биватъ като обикновенитѣ, послѣ ставатъ по-рѣдки и скоро се намѣнятъ — ставатъ слизести и рабѣтени съ парчета лигави цѣпи и крѣвъ, прилична на водата на митомесо, тѣ — испражненията често биватъ смѣсени и съ гной.

Коленитъ въ корема се скоро разрѣдватъ, но дѣцата се оплакватъ отъ болезнени напъни и болки на сѣдалището, когато ще ходятъ по-вънъ, у малкитѣ дѣца това достига до плачъ, явяватъ се и спазми.

Честотата на ходенията по-вънъ е въ свѣрка съ характера на болѣстъта зекъ или тежъкъ. Въ лекиитѣ заболѣвания изкарванията не надминаватъ 4 до 8 пъти дневно, при други случаи обаче, ходенията по-нужда отъ болень отъ дизентерия може да достигне цифрата 30 40 пъти въ 24 часа у дѣцата, а у възрастнитѣ до 120 и по-вече пъти даже въ 24 часа.

По причина на честитѣ и силни напъни, гъзното черво излиза вънъ за което лицето което наглежда болното отъ дизентерия дѣте, трѣбва, слѣдъ всѣко излизане отъ него по-вънъ, да намѣства червото като за това си послужи съ намазанъ съ вазелинъ парче чистъ памукъ.

Въ съвсемъ тежитѣ случаи, болния не се чувствува почти никакъ. коремътъ му се подува, особено около пъхтъ. По нѣкога дѣтето има и огънтъ. Ако се взематъ 6 врѣмѣ мѣрки и когато дѣтето не е твърдѣ слабо, слѣдъ нѣколко дневно боледуване то оздравява като болѣстъта не трае по-вече отъ еднина. Иначе при тежитѣ случаи дизентерията се свършва съ смъртъ или ако се взематъ бързи и добри мѣрки, болѣстъта трае дълго врѣмѣ или взима хронически характеръ

(това най-вече се случва у по-възрастнитѣ дѣца и у пълно-възрастнитѣ.)

Епидемическата дизентерия т. е. тогасъ, когато отъ тази болѣстъ изеднажъ има много лица заразени, често бива смъртоносна. Признацитѣ за че края ще бѣде лошъ сж: увеличаване числото на изкарванията, лошата (кадаверическа) нонъ на испражненията и изтичане на краищата (ржцѣтъ и краката).

Тифусната треска или коремния тифъ (тежката болѣстъ).

Въ началото човѣкъ не чувствува освенъ едно общо отпадане. Боли го цѣлото тѣло, не може вече да работи и яде. Чувствуватъ болки въ главата и по нѣкога му тече крѣвъ изъ носа. Слѣдъ това дохожда топлина на тѣлото, кашлица и често пикане. Въ пикочѣта се намира микроба на Eberthia или по добръ казано, микробътъ (причинителя) на тифусътъ.

Тия микроби се намиратъ и въ водата за пиене. Причинитѣ сж много: прѣкомѣрната работа, не доброкачествената и недостатъчна храна и не добръ провѣтриванитѣ жилища

Холерата.

По главнитѣ ѣ признаци сж: Чести изкарвания на водни прилични на оризова вода материи; чести повръщания на водни материи; болки и хлѣтнаостъ въ корема; гърчене на ржцѣтъ и краката; силно и бързо отпадане и отслабване; посиняване и изпиване на тѣлото; силна жажда; отслабване на гласа и хлѣтване на очитѣ.

Който не иска да дава голѣми човѣшки и материални жертви, дългъ му се налага да стори всичко за почистване, обеззаразяване на всичко смърсено около му; да не яде и пие нищо не добръ опечено или уварено и при най-малко заболѣване веднага да прибѣгва за медицинска помощъ; каже ли то ще прѣмине, а не всѣкогн минава, послѣдствията отъ нехайството по-вечето пъти биватъ тежки.

Провадихъ, юлий 1914 год.

Д-ръ.

Изложение на мотивитѣ

къмъ законопроекта за опрѣдѣляне продажната цѣна на състѣнитѣ и други прѣдмети отъ първа необходимостъ прѣзъ врѣмѣ на обществени кризи и бѣдствия.

Г-да Народни Прѣдставители!

Забѣлѣзано е, че въ врѣмѣ на обществени кризи и бѣдствия, когато съобщенията се прѣкъсватъ, нормалниятъ животъ се побърква, когато търговията и всѣко производство срѣщатъ спънки, цѣнитѣ на всички продукти отъ първа необходимостъ се покачватъ неимоверно високо и съ това се прави още по-тежъкъ живота на народа. Прѣзъ послѣдната война доходитѣ на всички семейства бѣха намалели, защото способнитѣ за работа членове бѣха застанали подъ знамената. Това намаление доходитѣ на семействата имаше да се отрази толкозъ злѣ и прѣнесе толкозъ тежко, ако държавата и общината се намѣсѣха въ установяване задължителни цѣни на всички продукти отъ първа необходимостъ. Прѣзъ всичкото врѣмѣ на войната народътъ бѣ изложенъ на най-бездѣлствена експлоатация. При изобилие отъ жито, градскитѣ жители купуваха чувалъ брашно 80 лева; при изобилие на морска сол цѣната ѣ бѣ достигнала 60 ст. килограма; при голѣми депозити на петролъ, цѣната му бѣ достигнала 1 лв. килограма. Показванетоъ цѣнитѣ на всички продукти бѣше общо.

Мнозина може да поддържатъ, че това показване не се дължи на спекулация и на изкуствено създаване тѣхнитѣ на лесно и незаконно забогатяване; че заскапяването е плодъ на вѣмване на стоки и на голѣмо търсене такива, че тия печалби сж законни, защото и въ нормално врѣмѣ въ показванетоъ на цѣнитѣ има голѣмъ дълъ спекулацията, но че до сега нигдѣ никой не е помислявалъ да ограничи тази спекулация и да подчини търговията и цѣнитѣ на стокитъ подъ строги държавни и общински наредби. Тази мисль е погрѣшна. Въ обществени кризи и бѣдствия, когато всички консумиратъ, а малцина произвеждатъ, не може да се дава и най-малкъ просторъ на спекулацията. Понеже на държавата и на общината стои въ дългъ да се грижатъ и не оставатъ безъ храна народа, понеже тѣмъ прѣдстои да отварятъ пшеница, да направятъ възможно докарването на храни и стоки отъ първа необходимостъ, понеже общественото спокойствие е първото и най-важно условие както за смелението, тѣй и за бързото прѣмакване на бѣдствието, което е сполѣтило народа, то както държавата, тѣй и общината сж длѣжни да се намѣсѣтъ и опрѣдѣлятъ нормални цѣни за всички продукти, макаръ че продуктитѣ сж въ ограничено количество, а търсенята сж голѣми. При такива случаи държавата и общината ще гледатъ не само да се продаде стоката до изчерпване по нормални цѣни, но ще се грижатъ да не се акапарира тѣ отъ едни прѣдъ страхъ на неизвѣстността или отъ прѣкалено усигуряване. До като трае обществената криза и бѣдствие, стокитъ и потрѣбитѣ ще се продаватъ не само по нормални цѣни, но ще се даватъ и равномерно, когато се свършатъ, бѣдствието ще се прѣнася по леко, защото всички ще търнятъ еднакво липсата на храни и потрѣби. Установяване цѣнитѣ по закона за търсенето и прѣдлагането не може да се запази въ врѣмѣ на обществени кризи и бѣдствия; този естественъ законъ може да се търни само при нормаленъ общественъ животъ, когато никакви непрѣодолими причини не прѣчатъ на съобщенията, на производството и на свободната конкуренция и когато безъ намѣсата на държавата въ опрѣдѣляне цѣнитѣ на продуктитѣ, може да се изложи на гладъ и смъртъ голѣма частъ отъ населението.

Като имаме прѣдъ видъ страшнитѣ събития и голѣмата неизвѣстностъ, въ които се намираме, моли народното прѣдставителство да гласува прѣдставения законопроектъ.

София, Юлий 1914 год.

Министъръ на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве: *Д-ръ В. Рабославовъ.*

ЗАКОНЪ

за опрѣдѣляне продажната цѣна на състѣнитѣ и други прѣдмети отъ първа необходимостъ прѣзъ врѣмѣ на обществени кризи и бѣдствия.

Првѣтъ въ Нар. Събрание на 29 Юлий т. г.

Чл. 1. Прѣзъ врѣмѣ на обществени кризи и бѣдствия, причинени отъ неурожай, наводнение, война и други смущения, общинскитѣ съвети съ участие на финансовата властъ опрѣдѣлятъ продажнитѣ цѣни (на едро и дребно) на всички състѣни и други прѣдмети отъ първа необходимостъ, както и цѣната на наемитѣ и на труда.

Чл. 2. Всички продавачи сж длѣжни точно да съблюдаютъ опрѣдѣленитѣ цѣни. На всички, които продаватъ на по-високи цѣни стокитъ и произведенията си, слѣдъ прѣдупрѣждение отъ общинския съветъ, се налага глоба; ако и слѣдъ тази мѣрка глобенитѣ се уловятъ, че продаватъ съ по-висока цѣна, или отказватъ да отварятъ джунитѣ си и продаватъ стокитъ, послѣднитѣ се обявяватъ за реквизирани отъ общината, и продажбата се продължава подъ специалния надзоръ на общинската властъ.

Забѣлѣзано е: Когато стокитъ сж само обявени за реквизирани и продажбата се продължава само подъ надзора на общинската властъ, никакъвъ опекъ на стокитъ не се прави.

Чл. 3. Когато по нѣкои непрѣодолими причини притежателтъ на стокитъ и произведенията и прислугата не могатъ да продължатъ продажбата подъ надзора на общинската властъ и стокитъ трѣбва да влѣзатъ въ владѣние на общината, за намѣренитѣ стоки се със-

тава: протоколъ-описъ въ два екземпляра; въ който се означава количеството и вида на реквизираните стоки и цѣнитѣ имъ споредъ цѣноразписа на общината. Протоколътъ се подписва отъ дѣла или помощника му, единъ общ. съветникъ и отъ лицето, чийто сж стои, на което се и прѣдава втория екземпляръ отъ протокола.

Чл. 4: Събранитѣ суми отъ продаденитѣ реквизиранни стоки се прѣдаватъ единично на притежателя срѣщу разписка.

Слѣдъ прѣминаване на бѣдствието и възстановяване нормалния животъ, непродаденитѣ стоки се покрѣпчаватъ на стопанина пѣкъ съ протоколъ-описъ и свободата на продажбата се възстановява.

Чл. 5. Общинскитѣ власти и полицейскитѣ органи сѣдѣтъ за точното съблюдаване цѣноразписитѣ, съставени отъ общинскитѣ съвети. За всѣко констатирано отклонение се съставя актъ на притежателя, който се изпраща на общинскимъ кметъ за по-нататѣшно разпореждане.

Чл. 6. Когато общинската власть обяви извѣстни стоки за реквизиранни и поставя подъ свой надзоръ продажбата имъ, както и когато вземе въ свое владѣние реквизиранитѣ стоки, продажбата се извършва съразмѣрно нуждитѣ на стопанствата.

Чл. 7. Обществената криза и бѣдствие за отдѣлна мѣстност или за пѣлата държава се обявяватъ съ царски указъ изъз основа рѣшение на Министерския съветъ. Така сжщо съ царски указъ се и явява, че нормалния животъ е настѣпилъ и свободата на търговията възстановена.

Получи се въ редакцията ви слѣдниятъ

ПОЗИВЪ

отправенъ къмъ българскитѣ граждани въ царство България

На 6 юлий т. г. голѣмо нещастие сполѣти града Ески Джумал. Рѣката „Врана“ излѣзе отъ коритото си и по цѣлото си продължение въ града завлѣче и срути почти всички къщи по двата брѣга, като унищожи тридѣ четвърти отъ него и взе пѣколко дѣсетки човѣшки жертви. Днесъ по-голѣмата частъ отъ населението остана безъ по-слонъ и е ужасено прѣдъ перспективата на настѣпващата зима. Прѣдъ зрителя на всѣка стѣпка се откриватъ сърцераздирателни картини отъ опустошението на водната стихия: разорани дворища, къщитѣ на които сж свѣршено заключени или сручени и задрѣстени съ тиня, бурени и дървета; отчаяни мже, жени и дѣца, изумени отъ стапалото и безпомощно оплакващи сѣдбата си. Не стига това, но и реколтата по цѣлата околностъ на града, отъ която населението очакваше прѣпитанието си, е отвлѣчена и опустошена.

Споредъ набѣрзо съставената статистика, опустошението е взело слѣднитѣ приблизителни размѣри:

1. На 986 домакинства сж отвлѣчени и съборени къщи, дюкани и други постройки (на брой повече отъ 2000) на стойностъ 3,000,000.
2. Повицинива, стоки и други цѣнности 1,500,000.
3. Водни и парни мелници 280,000.
4. Добитѣкъ за около 30,000.
5. Само загуби на градската община въ мостове, общински здания, водопроводи и шосета за около 370,000

Въ горнитѣ загуби не влизатъ тия отъ завлѣчени ошопици и зеленчукови градини; дворища мѣста и пр. на които цѣлата почва е отпесена и на които стойността влиза на около 500 х. лв.

Ето въ какво жалко положение се намира днесъ населението въ града Ески Джумал. Необходимо нужно е човѣколюбие да се притече на помощ и облѣгчи колко годѣ сѣдбата на пострадалиятъ. И най-важното е, че тая помощъ трѣбва да се даде на врѣме, до като е още лѣто, до като е възможно да се спаси най-бѣдното население отъ гладъ, мизерията, болѣститѣ и др. неизбѣжни сплитници на всѣко подобно бѣдствие.

Ето защо правимъ настоящиятъ позивъ къмъ всички благотворителни дружества (читалища, женски благотворителни дружества и комитети, частни кооперативни сдружения) както и къмъ частната инициатива на всички лица,

съ високо благородни и хуманни чувства въ градоветѣ и селата изъ България, да се погрижатъ и събератъ колкото може повече доброволни помощи при пѣлно съзнание, че изпълняватъ единъ общи човѣшки дългъ къмъ ближния си.

Събранитѣ помощи, да се внасятъ чрезъ Бѣлг. Нар. Банка до „Благотворителния комитетъ“ за подпомагане пострадалиятъ отъ наводнението въ градъ Ески-Джумал.

гр. Ески-Джумал, 14 юлий 1914 г.

Отъ врѣмениятъ комитетъ.

Дневни новини.

Мораториумътъ. Въ бр. 168 на Държавенъ вѣстникъ е обнародванъ слѣдниятъ

Законъ за мораториума.

Чл. 1 Дава се мораториумъ на частнитѣ лица, дружества и банки за изпълнение на паричнитѣ задължения по между имъ, произхождащи отъ граждански и търговски слѣлки, извършени прѣди 25 юлий 1914 г. за срокъ отъ три мѣсеца, считанъ отъ тази послѣдняя дата.

Чл. 2 Дадения мораториумъ не спира течението на уговоренитѣ и по закона лихви.

По мѣнителницитѣ, записитѣ на заповѣди и въобще по всички търговски ефекти, лихвитѣ текатъ отъ падежитѣ имъ, ако противното не е уговорено.

Чл. 3 Прѣзъ врѣме на мораториума, течението на всички срокове — материални и процесуални; давности — уголовни и граждански; сѣдебни, перемцонни и други се спира.

Чл. 4 Дава се право на Министра на Правосѣдието по постановление на Министерския Съветъ съ указъ по реда, да отиѣни напълно, или частично горнитѣ мораториумъ и по-рано.

Слънчево затъмнение на 8 августъ.

На 8 августъ ще има слънчево затъмнение, което ще се види пѣло въ Европа — въ Норвегия, Швеция, Русия, (по линията Рижски заливъ, Киевъ, Кримски полуостровъ) и ще трае около 2 минути. Въ останалитѣ мѣста на Европа затъмнението ще бѣде непѣлно.

Въ България затъмнението ще почне около 1 ч. 35 м. и ще се свърши около 4 ч. 10 м. Въ момента на най-голѣмото затъмнение, което ще настѣпи около 3 часа, луната ще закрина осемдесетъ десетинки отъ слънчевия диаметъръ и затъмненото слънце ще прилича на луненъ сѣръз, обриватъ съ роговѣтъ нагорѣ.

Въ София затъмнението почна въ 1 ч. 39 м. 24 с. и свърши въ 4 ч. 2 м. 7 с. голѣмина на затъмнението 0.83. Варна: начало 1 ч. 43 м. 28 с., край 4 ч. 4 м. 24 с. голѣмина 0.91. Гюмряджина: начало 1 ч. 44 м. 57 с., край 4 ч. 6 м. 15 с., голѣмина 0.85.

Добрѣ е всѣки да си приготви за деня на затъмнението напушено стѣкло, за да може да наблюдава слънцето безъ рискъ да си поврѣди очитѣ.

Добруджанци прѣминали въ България и установили се на постоянно мѣстожителство въ Варна и другадъ въ окръга не сж получили съобщенията си гдѣ трѣбва да се явятъ въ врѣме на мобилизация.

Воен. власти нека направятъ нужното.

Комисията, назначена отъ Варненския общински съветъ за опрѣдѣляне продажитѣ цѣни на: брашното, хлѣба, захарта, галата, дървеното масло, солта и оризътъ, която комисия е констатирила, че непорамното повишение продажитѣ цѣни на горнитѣ артикули отъ първа необходимостъ не почива на дѣйствителни промѣни въ пазарнитѣ имъ цѣни, а това повишение сж наложили мѣстнитѣ тукъ търговци; види се, възпъзувани отъ стѣнитѣ се критически врѣмена, и като доказателство служатъ бюлетинитѣ на Варн. търг. инд. камара, въ които промѣнитѣ се забѣлѣзватъ едва отъ 15 мин. мѣсецъ насамъ, че даже и да би имало посѣпаване на горнитѣ артикули въ странство съ изключеніе на брашното, което се произвежда тукъ, пакъ е несправедливо да се вършатъ такива спекулации съ цѣнитѣ на стокиитѣ нахоящи се тукъ, а не на водонитѣ, то общината е издала заповѣдъ, съ която заповѣдава отъ днесъ до

втора заповѣдъ продажбата на горнитѣ артикули да става по слѣднитѣ цѣни:

Брашно № 0 74 кг. торб. по 22 лева	
„ № 1 74 „ „ „ 21 „	
„ № 2 74 „ „ „ 20 „	
„ № 3 74 „ „ „ 19 „	
„ № 4 74 „ „ „ 18 „	
„ № 5 74 „ „ „ 17 „	
Хлѣбъ I к. отъ браш. № 0 1 кг. 30 ст.	
„ II к. смѣс. отъ № 1, 2, 3 — 25 „	
„ III к. „ „ № 3, 4, 5 — 22 „	
Захаръ I кѣ. 50 кг. касата 48 лева	
„ II „ 50 „ „ 46 „	
„ на дреб. I кач. 1 кг. 1.10 „	
„ на дреб. II „ 1 „ 1.05 „	
Газъ Батунски касата по 13 лева	
„ Ромѣнски „ „ 12 „	
„ Американски „ „ 12 „	
„ на дреб. Батунски 1 кг. 45 ст.	
„ на дреб. Ромѣнски 1 „ 40 „	
Масло дърв. 1 кг. не по сѣкло 2 лева	
Солъ млѣна 1 кг. 20 ст.	
„ морска 1 „ 15 „	
„ камена 1 „ 15 „	
Оризъ мѣстенъ 1 кг. 50 ст.	
„ Резонъ 1 „ 60 „	
„ Млесе 1 „ 70 „	

Гнило и смѣшно.

„Има много нѣща чужди въ България“ казва Хамлетъ.

Мораториумъ.

Една голѣма частъ отъ интелигенцията ни и народа научи значението на тая чужда дума едва по-малката година съ обявяване на войната и възнеждане на мораториума. Мораториумъ значи *отсрочка на плащане*. Дума чужда, но съ важно и дълбоко значение. Тя единичка прѣска оспѣжителна струя на животъ днесъ. Тя е като краденъ божественъ лѣкъ, съ който правителството има добрината отъ врѣме на врѣме да ни огрѣпа и постопапува.

Има дума въ нашия езикъ тѣй влучил, влупителна, синопаразителна и многозначуща. Оня денъ, безъ да ща, азъ дочухъ слѣдната молитва отъ единъ оваренъ отъ лѣка на мораториума: „да бѣде благословенъ вѣчно рода на тоя благочестивъ мже, който я намислилъ, да бѣде вѣчно пѣлна съ пектаръ устата му, а душата му да стои вѣчно отъ дѣсната страна на Отца! Втори слѣдъ Христѣ да бѣде откривателътъ на тая дума, прѣзъ който я нарекътъ и намислилъ! Цѣлитѣ народъ хлѣдъ молитви да отпрати къмъ Бога, а да бждатъ простени грѣховетѣ му и да блаженствува по лѣки вѣковѣ“.

Мораториумътъ е за сѣдебнитѣ пристави сѣкло, както праха *Мортуелъ* за дървеницитѣ. Въ продължение на три мѣсеци глѣма бевлокоѣстна, севестри, запови и пр. . .

Подигна се въпроса въ Камарата, трѣбва ли да текатъ лихвитѣ прѣзъ мораториума. Нѣкол се пакваха, че не трѣбва, обаче народняшки нар. прѣдет. Атанасъ Буронъ става сътонъ на съжаение и състрадание дълбоко, апелира къмъ благочестие на народнитѣ прѣдетавители и съ свойствената на партията си логика кава, че ва да се не оцетятъ сиромаситѣ, спираци и слугини, които иматъ влогове въ банкитѣ, ако тия влогове бждатъ беалихвени прѣзъ периода на мораториума, то да си остане лихвата да тече. Така банкертъ Буронъ се нареди подъ стрѣхата на сирацитѣ на сѣнка. Сиромаси и влогове, малко дисонасъ има въ тая мисълъ — но сигурно г. Буронъ подъ сиромаси разбира членовѣтъ на спонята партия . . . бѣднитѣ милионери! . . .

Въ България има калабалѣкъ партия съ най-различни програми и знамена, но защо нѣма партия, която да впише на знамето си: I възнеждане мораториумъ за 20 години. Бевъ съмнение, успѣхътъ ѝ ще бѣде сигуренъ и тя ще събере най-много избирателски гласове. Освѣтъ това, такава партия ще има здрава опора въ народа и ще властвува, колкото трае мораториума.

Ехъ че блажени години ще настѣнатъ, периодъ що сж означаван сѣдемтѣ пѣтни крави, въ стѣна на Фараона! Ще пачеанатъ приставскитѣ институти, полицитѣ ще бждатъ обик-

новени картини, бевопасни, яжъ, пий, слѣдъ 20 години ще се гледа смѣтка, до тогавъ, който е живъ, да му мисли!

Дѣ такава партия, още утрѣ ще се изпѣнятъ редовѣтъ ѝ!

Брабанцио.

III Варненски Сѣдебенъ приставъ.

И. Д. № 406/914 г.

ОБЯВЛЕНИЕ № 1832

На основание опрѣдѣлението издадено отъ Варненски Окр. Сѣдъ на 8 мартъ съ което е постановено продажбата на движимитѣ и недвижими имоти принадлежащи на покойния Яни Христофоровъ отъ с. Бѣла, обхващамъ на интересующитѣ се че отъ послѣдното двукратно публикуване настоящето въ мѣстния вѣстникъ „Свободенъ гласъ“ въ продължение на 31 деавъ съ правонадаване 5% въ 24 ще продавамъ публично въ канцеларията си въ гр. Варна слѣдующи недвижими имотъ, а именно: къня нахояща се въ с. Бѣла построена върху 60 кв. метра, състояща се отъ двѣ стай за живѣние, единъ катой и дамъ, направена отъ дърво, покрита съ мѣстни керемиди, всички подъ единъ покривъ, въ двора единъ плѣвникъ, направенъ отъ прѣти покривъ съ керемиди, съ дворъ — незастроено мѣсто отъ 1000 кв. метра, при сѣсѣди: отъ двѣ страни пѣтъ, Александра Христофорова, Миливо и Василь Костовъ оцѣнена по емялка за 500 лева.

Наддаването ще почне отъ оцѣнката. Желаящитѣ да купятъ имота могатъ да прѣглеждатъ книгата и да наддаватъ всѣки присѣственъ денъ и часъ. гр. Варна 25 юлий 1914 год. 2—2 III Сѣдебенъ Приставъ Н. Николовъ.

Всѣки милѣющъ за сѣмейството си,

трѣбва да побърва да осигури живота си, защото не знае какъ ще осъмне. А осигуровката си трѣбва да направя само при *Чиховническото Кооперативно Спест. Застрахователно Д-во*, което има най-ефтини прѣмпи и приема рискътъ прѣзъ врѣме на войната, безъ да събира за това допълнителни вноски.

Искайте свѣдения отъ агенуриата на Ив. Касабовъ & П. Тодоровъ ул. „Шуменска“ № 6 — Варна.

Госпожица, свършила въ странство, прѣдава частни уроци по френски езикъ и подготвя слаби ученици по всички прѣмети. Справка: улица „Св. Методи“ № 10, IV участъкъ.

Акционерната Земледѣлчеса Банка „ПРОГРЕСЪ“ въ гр. Варна, съобщава на г. г. клиентитѣ си, че прѣмѣсти кантората си въ III уч. на улица „Софийска“ въ търговск. цина, въ зданието на Д-ръ Сотировъ, до кантората на Ст. Пиронковъ.

Камарнерка, съ дългогодишна практика, търси работа въ нѣкой хотелъ, или при пѣкое сѣмейство.

Справка при Александъръ Георгиевъ общуаръ, ул. „Царибродска“.

Дава се подъ наемъ къща въ V уч. на града съ 5—6 стая и съ всички удобства. Справка въ редакцията.

Студентъ подготвя слаби ученици и ученици по всички прѣмети отъ отдѣленията и пр гимназията и българс. езикъ въ гимназията. Справка въ редакцията.

М. Георгиевъ прогимназиаленъ учителъ, подготвя слаби ученици по всички прѣмети. Споразумѣние редакцията.

БЕЗИРЪ

(Оливъ, варено ленено масло).

Фабрика за растителни масла

Мянкoвъ, Перевъ & С-не — Варна.

Първа по родътъ си и модерната си инсталация въ Бал. полуостровъ

Произвежда БЕЗИРЪ, извѣстенъ и констатиранъ като единъ отъ най-добритѣ безири. Прѣвзхождуватъ всички безири, които се внасятъ отъ странство. Анализиранъ отъ професоръ при Софийския университетъ и одобренъ съ актъ отъ 4 юни 1910 год. за държавни постройки. Дава пълна лѣскавина на намазания прѣдметъ и не се напуква. Доставя се при износни цѣни и условия. Въ депозититѣ ни се намира отъ 20—30 хиляди килограма готова стока за доставчицитѣ за нуждитѣ на държавата. Фабриката ни произвежда сурово ленено масло, а също и козово (рапино) масло за освѣтление, което при горене не дава никакъвъ димъ.

ПОРЪЧКИ СТАВАТЪ НАПРАВО ДО ФАБРИКАТА.

Важно за бояджитѣ!

Искате ли да имате ефтинъ и доброкачественъ безиръ, приготвенъ отъ чисто ленено масло безъ други чужди примѣси, да съхне добръ, да дава лѣскавина (гланцъ) на намазания прѣдметъ, да не ви се напуква боята и да спестявате врѣмето си, искайте отъ продавачитѣ на бояджийски артикули Безиръ, приготвенъ отъ фабриката МЯНКОВЪ, ПЕРЕВЪ & С-не въ гр. Варна.

Важно за домопритежателитѣ!

Искате ли боята на прозорцитѣ, вратитѣ и подовѣтѣ ви да не се лющи и да бѣде дълготрайна, искайте отъ бояджитѣ си да ви боядватъ кѣшитѣ съ БЕЗИРЪ, приготвенъ отъ фабриката на МЯНКОВЪ, ПЕРЕВЪ & С-не въ гр. Варна.

Притежавате благодарствени писма отъ домопритежателитѣ.

ГРАДИНА „ГРОЗДЕ“

бивша „Гроздъ“, до морската градина
е открита отъ 1 юлий.

Всѣки денъ се точи прѣсно отлежало пиво и първокачествени напитки.

Винаги прѣсни топлъ и студени закуски.

РЕСТОРАНТЪ, добръ уреденъ съ всички удобства.

Цѣни най-износни. ————— Прислуга бърза.

Съдържателъ: Ксенофонъ П. Келпидитовъ.

Млѣчното брашно

„НЕСТЛЕ“

е най-съвършена храна за КЪРМАЧЕТА и ДѢЦА.

МАЙКИ!

Желаете ли да получите безплатно по едно хубаво столче за вашитѣ дѣци? Отлѣпете етикета, залѣпете върху кутинитѣ на млѣчното брашно „НЕСТЛЕ“

което давате на дѣцата си и изпращайте ги на

Д-во „НЕСТЛЕ“ Булевардъ Мария Луиза. 92 — София.

За всѣки етикетъ ще получите единъ номеръ, който ви дава възможностъ да участвувате безплатно въ лотарията на тия малки и голѣми столчета Нестле на края на мѣсецъ декември.

Отъ 50 години насамъ млѣчн. брашно Нестле е признато отъ всички лѣкари като най-добра храна за дѣца въ всѣкъ имъ възраст.

ПРОДАВА СЕ 50,000 КГР. СѢНО, първокачествено, прибрано на врѣме и складирано на Провадийската гара.

Споразумѣние: Христо Рѣповъ, съдържателъ на хотелъ „Търговски“ — Провадия.

МОБИЛИ!

МОБИЛИ!

Въ склада на Йосифъ Хершманъ, ул. „Прѣславска“, пристигаха разни изящни европейски мобили като:

огледала, гардероби, скринове, виенски столове, маси, английски кревати и др.

Който желае да си набави нѣщо хубаво, изящно и износно, нека посетити склада ми.

БРАТЯ Г. МУТАФОВИ

ВАРНА—ТЪРНОВО—ГАБРОВО

Основана кѣща прѣзъ 1890 г.

КОМИСИОНА И ЕКСПЕДИЦИЯ

за вътрѣшни и международни транспорти.

Прѣдставителство на мѣстни и иностранны фабрики.

Продажба на храни въ вагони срѣщу комисиона.

БЕНЗИНЪ отстоящъ 700 градусъ, първокачественъ, двойно рафиниранъ, винаги се намира въ голѣмо количество въ депозита ни.

За голѣми порѣчки се прави отстъпка.

Постояненъ складъ на чистъ виненъ оцетъ

ПРОДАВАТЪ СЕ: ханъ и хотелъ „Джелилъ-ага“, построени на 985

кв. метра, находящи се въ IV уч. на г. Варна, ул. „Добришка“ и КЖЩА на ул. „Ботева“, линия 15. № 37, IV уч.

Споразумѣние писмено на български езикъ: Али Хайдаръ — Цариградъ, Сиркеджи Мусулъ ханъ, № 19.

Търговско Анционерно Д-во „Довѣрие“

ВАРНА

КАПИТАЛЪ ЗАЛАЖЕНЪ.

Основанъ капиталъ лева златни 300.000.

Извършва всѣкакъвъ видъ операции — кредитни и търговски.

Отпуска заеми срѣщу лични гаранции, цѣнни книжа и стоки.

Скотира и инкасира търговски ефекти.

Приема срочни и безсрочни влогове.

Специална служба за купуване и продаване на цѣнни книжа за чужда сметка.

ТЪРГОВСКИ ОТДѢЛЪ: Прѣдставлява и доставява на фабрични цѣни и условия разни земеделчески, индустриални машини и оръдия отъ най-прочутитѣ английски и американски фабрики.

ДЕПОЗИТОРИ: на чудеснитѣ прѣпарати Шуфлай, Боголеумъ и Коро Нелеумъ, необходими за всѣки земеделецъ и скотовъдецъ, за прѣдпазване добитѣя отъ муши и болести.

Депозитори също на всеизвѣстната фабрика John Deere & C-ie за плугове и др.

Най-добритѣ прѣскачки за лозя, люцерново сѣме, вѣялки и пр. пр. Телефонъ № 286. Телеграфически адресъ: „ДОВѢРИЕ.“

Продава се КЖЩА въ V участъкъ на града, улица „Раковска“, съ голѣмъ дворъ на жгълъ. Справка въ редакцията.

Продава се бензиновъ моторъ, малко употребенъ отъ 2 1/2 конс. сили, американска система, съ много износна цѣна. Справка Литография П. Зенгиновъ — Варна, улица „Жинзифова.“

Караджаотско кметство — Провадийско.

ОБЯВЛЕНИЕ № 2043.

Обявява се на интересующитѣ, че въ общинската канцелария на 27 августъ т. г., ще се произведе търгъ, отъ 2—4 часа слѣдъ обѣдъ, за отдаване на закупчикъ събирането общинскитѣ приходи „Интизапъ“ и „Кръвнина“, за врѣме отъ 1 януарий 1914 г. до 31 декемврий 1916 г.

Първоначална оцѣнка на прѣдприятието е 850 лева годишно. Искания залогъ за правоучастие въ търга е 5% отъ първоначалната цѣна. Членове 11 и 12 отъ закона за обществ. прѣдприятия сж задължителни за конкурентитѣ. Тържитѣ книжа могатъ да се видятъ воѣки присѣж. денъ и часъ въ канцеларията на к-ството.

с. Караджа-отъ, 18 юлий 1914 г.

Кметъ: К. Петровъ

Секр. бирникъ: Димитровъ

Добри Филовъ адвокатъ, прѣмѣсти писалището си на улица „Вѣничанъ“, IV уч. срѣщу Окрж. Сѣдъ и съдебнитѣ пристави, въ новопостроеното помѣщение на х. Никола Панайотовъ.

Даватъ се подъ наемъ

два джогия съ изба, подходящи за кръчма, манифактура, бакалня и пр., въ ул. „Венковска“ № 25. Справка: съдържат. на хот. „Парижъ.“

Продава се празно мѣсто отъ 366 кв. метра, на жгѣла на ул. „Македонска“ и „Тракийска.“ Справка до Стойно Ивановъ или въ редакцията.

Юр. Т. Парировъ, Варна

до старата болница. Купува и продава: сѣно, фий и ярма.

При поискване се изпраща и въ провинцията.